

ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ
з навчальної дисципліни
«Оцінка впливу на довкілля
в європейському та національному праві»

Тема 1. Сутність процедури оцінки впливу на довкілля, її становлення в Україні. Екологічна експертиза як першооснова впровадження оцінки впливу

Попереджувальний характер заходів охорони довкілля як спеціальний принцип еколого-правового регулювання. Основоположні сутнісні засади процедури оцінки впливу на довкілля: попереджувальний характер, перспективний характер, гласність і участь громадськості.

Впровадження екологічної експертизи в Україні з прийняттям Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища». Сутність та особливості екологічної експертизи. Практика проведення екологічної експертизи. Зміна підходів до проведення екологічної експертизи з 2011 року.

Тема 2. Директиви ЄС як основа правового регулювання процедур екологічної оцінки

Формування європейських підходів до впровадження оцінки впливу на довкілля.

Сучасні приписи права ЄС щодо оцінки впливу на довкілля.

Директива 2011/92/ЄС Європейського Парламенту та Ради про оцінку впливу окремих державних і приватних проєктів на навколишнє середовище – Директива про оцінку впливу на довкілля.

Директива 2001/42/ЄС Європейського парламенту і Ради ЄС стосовно оцінки впливу на навколишнє середовище певних планів та програм – Директива про стратегічну екологічну оцінку.

Директива 2003/35/ЄС щодо участі громадськості в підготовці певних планів та програм, що стосуються довкілля, та змін, які стосуються участі громадськості та доступу до правосуддя до Директив 85/337/ ЕЕС та 96/61/ЄС – Директива про участь громадськості.

Тема 3. Нормативно-правове регулювання екологічної оцінки в Україні

Процес запровадження в екологічне законодавство України інститутів оцінки впливу на довкілля та стратегічної екологічної оцінки: фактори, умови, етапи.

Система законодавчих актів: Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища», Закон України «Про оцінку впливу на довкілля», Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Підзаконні нормативно-правові акти, що визначають повноваження державних органів, процедуру оцінки впливу, механізми участі громадськості.

Тема 4. Мета, об'єкти та суб'єкти оцінки впливу на довкілля та стратегічної екологічної оцінки

Мета і завдання оцінки впливу на довкілля та стратегічної екологічної оцінки.

Об'єкти оцінки впливу на довкілля та стратегічної екологічної оцінки: відмінність. Критерії віднесення планової діяльності до об'єктів оцінки впливу на довкілля. Категорії планової діяльності, що підпадає під оцінку впливу на довкілля.

Суб'єкти оцінки впливу на довкілля та стратегічної екологічної оцінки. Роль центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику в сфері охорони довкілля в організації та проведенні оцінки впливу на довкілля. Суб'єкти господарювання як учасники процедури оцінки впливу на довкілля. Громадськість як учасник відносин з оцінки впливу.

Тема 5. Процедура здійснення екологічної оцінки

Етапи оцінки впливу на довкілля, особливості кожного з них.

Етап 1. Підготовка суб'єктом господарювання звіту з оцінки впливу на довкілля.

Етап 2. Проведення громадського обговорення.

Етап 3. Аналіз уповноваженим органом інформації, наданої у звіті з оцінки впливу на довкілля, будь-якої додаткової інформації, яку надає суб'єкт господарювання, а також інформації, отриманої від громадськості під час громадського обговорення.

Етап 4. Надання уповноваженим органом мотивованого висновку з оцінки впливу на довкілля, що враховує результати аналізу.

Етап 5. Врахування висновку з оцінки впливу на довкілля у рішенні про провадження планованої діяльності.

Тема 6. Участь громадськості в процедурах оцінки впливу на довкілля та стратегічної екологічної оцінки

Право на участь громадськості в прийнятті управлінських рішень: сутність, значення.

Принцип гласності та відкритості при проведенні оцінки впливу на довкілля та стратегічної екологічної оцінки.

Інформування громадськості про проведення оцінки впливу на довкілля чи стратегічної екологічної оцінки.

Форми участі громадськості в процедурі оцінки впливу на довкілля та стратегічної екологічної оцінки. Результати громадської участі. Врахування

думки громадськості у процесі підготовки висновку з оцінки впливу на довкілля.

Тема 7. Оскарження висновків оцінки впливу на довкілля та стратегічної екологічної оцінки

Підстави оскарження висновків з оцінки впливу на довкілля та стратегічної екологічної оцінки. Суб'єкти оскарження.

Проблеми підвідомчості спорів, пов'язаних з відносинами оцінки впливу на довкілля та стратегічної екологічної оцінки.

Аналіз судової практики в справах з оскарження висновків з оцінки впливу на довкілля та стратегічної екологічної оцінки. Правові позиції вищих судових інстанцій.

Тема 8. Особливості реалізації оцінки впливу на довкілля в державах Європи та в США

Історичний досвід запровадження інститутів оцінки впливу на довкілля та стратегічної екологічної оцінки в державах Європи і США.

Особливості правового регулювання та реалізації оцінки впливу на довкілля в окремих державах ЄС: Польщі, Німеччині, Англії.

Інструменти екологічної оцінки в законодавстві та практиці діяльності США.

Суть, значення та використання принципу ВАТ (найкращих доступних технологій) у процесі оцінки впливу на довкілля в провідних європейських державах.